

LA JOVENTUT DE CATALUNYA I EL SERVEI MILITAR

**ENQUESTA REALITZADA PER ENCÀRREC DEL SERVEI D'INFORMACIÓ PER A L'OBJECCIÓ DE
CONSCIÈNCIA (SIOC - MOC)**

AVANÇ DE RESULTATS

CEDIS CENTRE D'ESTUDIS DONA I SOCIETAT

OCTUBRE DE 1991

1. VISIÓ SINTÈTICA

2. AMPLIACIONS I COMPLEMENTS

2.1. FITXA TÈCNICA SOBRE L'ENQUESTA

2.2. EL REBUIG ENVERS LA MILI: " LA MILI NO MOLA"?

2.3. ELS VALORS QUE FOMENTA LA MILI: UN ALTRE MÓN?

2.4. QUÈ ÉS LA MILI PER ALS JOVES? UNA EXPERIÈNCIA TRAUMÀTICA?

2.5. FET NACIONAL, SERVEI MILITAR I EXÈRCIT: VOLEN ELS CATALANS UN EXÈRCIT CATALÀ?

2.6. EL COST SOCIAL DE LA MILI

2.7. L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA: UNA ALTERNATIVA QUE GUANYA TERRENY?

2.8. PROPOSTES ALTERNATIVES SOBRE LA MILI I L'EXÈRCIT: REFORMAR O SUPRIMIR?

1. VISIÓ SINTÈTICA

a) Rebuig de la mili

Els resultats de l'enquesta plantejada als joves de Catalunya sobre la mili posen de manifest l'alt grau de rebuig que tenen respecte a aquesta obligació.

El 96,3 % dels joves està en contra del servei militar obligatori i planteja la seva transformació en servei voluntari o bé la seva supressió pura i simple.

Aquest rebuig es recolza particularment en la convicció que "l'estat no té dret a robar-te un any de la teva vida" i que "la mili és una pèrdua de temps". Ambdues afirmacions recullen, en efecte, l'acord de més del 85 % dels enquestats.

Aquest rebuig condueix el 84,3 % dels joves que encara no han fet la mili (1) a plantejar-se no fer-la i a buscar alternatives concretes per aconseguir-ho, des de les més clares i afirmades (objecció de consciència, insubmissió) fins a les més dissimulades (al·legant malalties o situacions familiars). Encara que la resta (15,7 %) no busqui alternatives a la mili, s'ha d'assenyalar que només el 2,8 % se sent content amb l'expectativa d'anar a la mili. Fins i tot els joves que han complert el servei militar ho van fer com una obligació imposada des de fora, que no han interioritzat ni acceptat en absolut. Així, el 86,5 % d'aquest col·lectiu aconsegueix el servei militar simplement perquè "no té més remei" (78,6 %) o perquè "les altres alternatives no el convencen" (7,9 %).

b) Com es veu la mili: no adhesió als valors tradicionals de la mili

Aquest rebuig tan generalitzat i que augmenta clarament en les generacions més joves es produeix perquè, avui dia, els arguments i valors morals lligats al compliment de la mili no tenen un arrelament real en la joventut catalana.

Solament 1 de cada 20 enquestats pensa que "la mili és un deure cívic i tots la tenen de fer", i només 1 de cada 5 considera que "la mili és una bona formació per a la vida adulta". No hi ha, per tant, interiorització ni de la mili com a deure ciutadà ni com a instrument formatiu o d'aprenentatge de la vida.

Tot al contrari, la mili es viu majoritàriament com un període bastant traumàtic que trenca el desenvolupament normal de la persona i que té conseqüències negatives, especialment en els estudis, el treball i les relacions de parella.

Dintre dels valors més fomentats per la mili, figuren:

- l'"escaqueig" (83 % dels enquestats)
- la violència (76 %)
- la soledat (69 %)
- l'autoritarisme (66 %) i
- la jerarquització (66 %),

cosa que confirma la visió negativa que tenen els joves del servei militar, mentre que els valors tradicionals associats a la mili recullen percentatges molt més baixos, com per exemple:

- la lleialtat (38 %) o
- el patriotisme (34 %).

No obstant això, cal assenyalar que dintre d'aquesta experiència considerada globalment com a negativa, els joves pensen que "en la mili vius coses bones que recordes tota la vida" (61 %) i que

la mili fomenta la companyonia (78 %), probablement com a contrapunt a la submissió en comú a una autoritat considerada com a irracional i, moltes vegades, vexatòria.

c) Opinions sobre l'exèrcit

El rebuig vital de la mili, com a experiència traumàtica que afecta a la vida personal de cada u, acompanya també una visió negativa de l'exèrcit i del seu paper, encara que no sempre es tradueix per un rebuig equivalent al del servei militar. Així, les opinions en relació amb aquesta institució són ambivalents:

1) Per una banda, existeix un posicionament bastant clar en contra de l'exèrcit i del militarisme, que es sosté en una desconfiança profunda pel que fa als seus possibles efectes, i que es radicalitza quan els joves fan l'experiència concreta de la mili. Així, per exemple, el 68,3 % dels enquestats que han fet la mili tenen una opinió negativa de l'exèrcit (en front de 8,4 % d'opinions favorables i de 23,3 % indiferents).

En el mateix sentit, el 60,6 % dels joves pensa que "l'exèrcit no serveix per defensar la pau, sinó que la posa en perill" i prop del 50 % considera que "l'exèrcit és incontrolable i és un perill per a la democràcia".

2) Però, per una altra banda, la majoria dels enquestats accepta la necessitat de l'exèrcit quan es fa referència, per exemple, al seu paper defensiu (59 %) i solament el 28,7 % s'atreveix a plantejar la necessitat de suprimir-lo.

La quasi unanimitat es fa sobre les propostes menys compromeses, com la reducció de les despeses militars en favor d'una millora dels serveis socials, que recull l'acord del 93,0 % dels enquestats.

d) Propostes de reforma

Enfront dels problemes plantejats, les postures més radicals són minoritàries, però significatives: aproximadament un jove de cada 4 considera que el servei militar i l'exèrcit no haurien d'existir. De tota manera, la majoria dels enquestats proposen reformes menys dràstiques. Pel que fa al servei militar, el 71,3 % considera que la mili hauria de ser voluntària. Com que, per una altra banda, la majoria declara que no vol fer la mili o que no la tornaria a fer, es pot interpretar l'opinió anterior més com una manera còmoda d'evacuar el problema de la mili del seu horitzó personal, que com una convicció que la mili ha d'existir i ser voluntària.

Una actitud bastant semblant domina enfront de l'exèrcit, ja que la majoria dels enquestats (56,0 %) apunta cap a un exèrcit professional i no cap a altres fórmules que podrien suposar una participació directa dels joves (exèrcit popular, exèrcit català, etc.).

El rebuig vital de la mili, quan no es recolza en postures radicals o ideologitzades més consistentes, es tradueix amb unes actituds permissives o liberals ("que cadascú faci el que vulgui") que tenen per efecte allunyar al màxim la mili i l'exèrcit de la vida quotidiana sense posar radicalment en qüestió la seva existència.

2. AMPLIACIONS I COMPLEMENTES

2.1. FITXA TÈCNICA SOBRE L'ENQUESTA

a) Objectius de l'enquesta

L'objectiu de l'enquesta ha estat mesurar la realitat dels joves de Catalunya en relació amb el servei militar. Des d'aquesta perspectiva l'enquesta pretén:

1. Mesurar les opinions dels joves sobre el servei militar, tot i comparant-les amb les dels joves que encara no han fet el servei militar i els que ja l'han complert.
2. Avaluar la percepció del servei militar que tenen els joves que encara no s'hi han incorporat.
3. Analitzar els comportaments i opinions de la joventut de Catalunya referits a l'obligatorietat del servei militar.
4. Conèixer l'opinió en relació amb l'exèrcit i els valors que acompanyen al militarisme.

També es vol estudiar el procés de canvi que es genera quant als valors que configuren la masculinitat, així com el seu procés d'aprenentatge.

b) Aspectes metodològics

Les tècniques d'investigació que s'han utilitzat han estat l'enquesta, per als aspectes quantitatius, i l'entrevista per als aspectes més qualitius, així com la recopilació documental per elaborar els continguts del marc teòric i les hipòtesis de treball.

c) Contingut del qüestionari

El qüestionari comprèn 90 preguntes tancades i es divideix en tres parts:

Una part només va adreçada als joves que encara no han fet el servei militar, una altra als joves que ja han complert el servei militar i una tercera adreçada a tots els joves.

Els temes que l'enquesta abasta es poden agrupar en 5 apartats, com segueix:

1. Característiques mostrals
2. Característiques socio-polítiques personals
3. Percepció i comportament de cara al servei militar dels joves que encara s'han fet la mili.
4. Comportaments i actituds dels joves que ja han complert el servei militar.
5. Opinions dels joves de Catalunya sobre el servei militar i l'exèrcit.

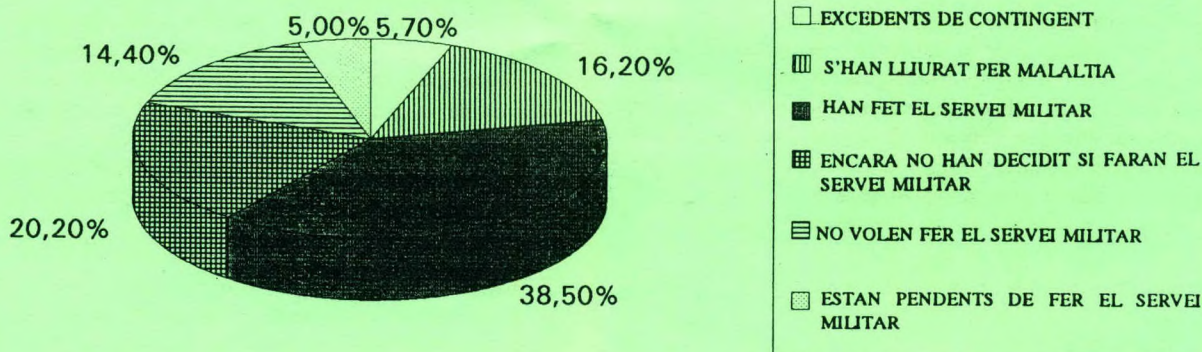
d) La mostra

L'univers de l'estudi comprèn els joves que viuen a Catalunya i que tenen entre 15 i 29 anys. L'univers que compleix aquestes condicions és de 746.828 joves (dades estimades a partir del Padró 86).

La mostra per a un nivell de confiança del 95% i amb un error màxim del +5 %, correspon a prop de 600 enquestes, però per necessitat d'arrodonir la proporcionalitat de determinades variables s'ha fixat en 606 joves enquestats.

Les variables mostrals han estat les següents: edat, nivell

SITUACIÓ DELS JOVES ENQUESTATS RESPECTE AL SERVEI MILITAR

Entre els que no volen fer la "mili", les alternatives que han escollit són les següents:

- Intentar lliurar-se'n com sigui .....51,2 %
  - Declarar-se objectors .....48,8 %
- (dels quals un 38,1 % són insubmisos)

d'instrucció i hàbitat. Respecte a aquestes variables, la mostra s'ha estratificat amb caràcter proporcional al pes de cada variable en l'univers de l'estudi.

Pel que fa a la divisió per hàbitat, s'han classificat els municipis de Catalunya segons la grandària i les característiques geoeconòmiques següents:

- Capital de província
Municipis de més de 100.000 hab. del cinturó de Barcelona.
Municipis de menys de 100.000 hab. del cinturó de Barcelona
Poblacions: - costeres
                      - industrials
                      - semi-industrials
                      - rurals

i la mostra s'ha distribuït proporcionalment al pes de la implantació de la població en cada tipus d'hàbitat en el conjunt del territori. Segons aquest criteri s'han escollit 39 punts de mostreig.

e) Treball de camp

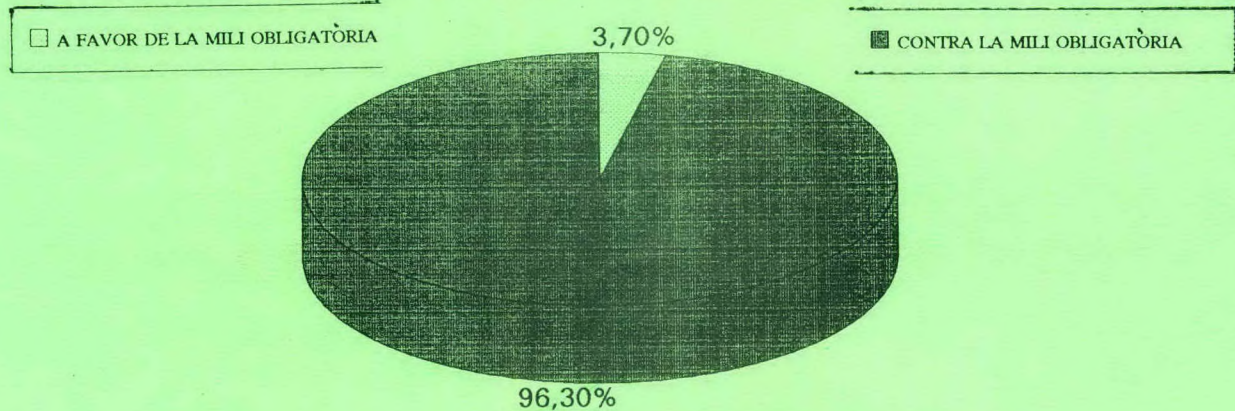
Conscients que la validesa d'una enquesta no solament ha de mesurar-se per la grandària de la mostra, sinó per la manera en què es desenvolupa el treball de camp, s'han pres les precaucions següents:

- tots els enquestadors ja havien participat en la realització d'altres enquestes i tenien suficient experiència en aquest tipus de treball,
- els enquestadors parlen català i castellà
- el qüestionari s'ha redactat en català i en castellà,
- s'han elaborat unes fitxes amb tots els ítems de les preguntes que tenien més de 4 possibilitats de resposta, perquè l'enquestat les llegeixi detingudament, i
- s'han recollit diàriament els qüestionaris i han estat immediatament supervisats per l'equip responsable per tal d'evitar qualsevol mala interpretació d'alguna pregunta.

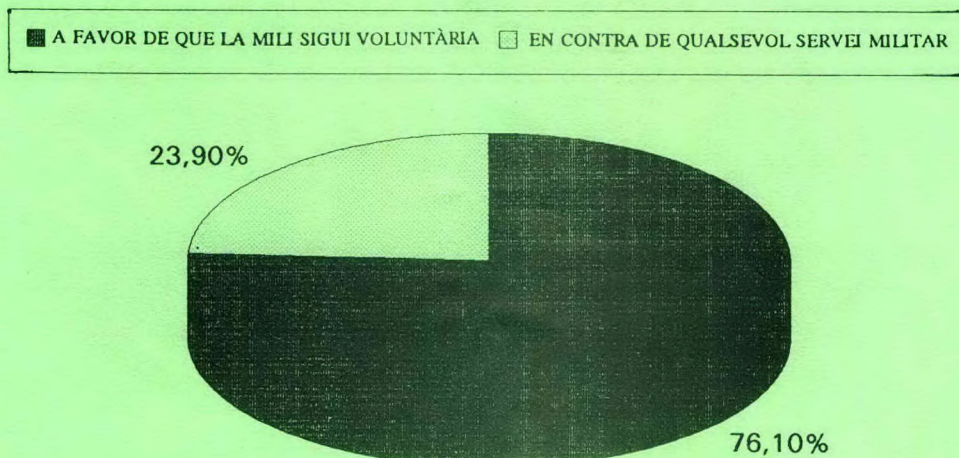
L'enquesta ha estat realitzada en un termini de 15 dies durant el mes de juliol d'aquest any.

Han realitzat aquest estudi Núria Espinal i Montserrat Martorell, antropòlogues, i ha estat coordinat per M. Carme Alemany,

OPINIONS SOBRE EL SERVEI MILITAR

Dels joves que estan en contra de la mili obligatòria, opten per les alternatives següents:

sociòloga.

2.2. EL REBUIG ENVERS LA MILI: "LA MILI NO MOLA"?

a) Opinions generals

El rebuig que els joves de Catalunya manifesten envers la mili s'agreuja quan ja han fet aquesta experiència. Així, per exemple, el 48% dels joves que l'han feta havien pensat abans no fer-la, i un cop han complert el servei militar, el 81,4% d'ells pensa que en cas de trobar-se en la mateixa situació, si poguessin no la tornarien a fer.

Per una altra banda, aquest rebuig s'incrementa clarament en les generacions més joves. En efecte, el percentatge dels joves pendents de fer el servei militar i que es plantegen la possibilitat de no fer-lo assoleix una proporció del 84,33%. Només 1 de cada 5 joves es conforma actualment amb la perspectiva d'anar a la mili sense buscar-hi activament alguna alternativa.

Aquest rebuig a la mili és, per una banda, un rebuig vital al fet militar, al militarisme i a l'exèrcit i, per una altra banda, a l'obligació de complir una prestació obligatòria durant un temps establert i un treball al servei d'una institució de la qual se senten molt allunyats.

En efecte, el fet que el 87,4% dels enquestats estigui d'acord amb l'afirmació: "l'estat no té dret a robar-te un any de la teva vida",

posa de manifest un rebuig més global, que inclou no solament el servei militar en sentit estricta, sinó també les alternatives de servei civil del tipus Prestació Social Substitutòria.

Per a 3 de cada 4 enquestats, la perspectiva d'anar a la mili genera unes preocupacions o unes pors que es centren principalment en haver de sotmetre's al règim d'obediència militar, a les bromes o novatades dels companys, als accidents provocats per l'ús de les armes, als càstigs, a la por de perdre la xicoteta o els amics, a l'allunyament de la família i a la sensació de ser tractat com a número.

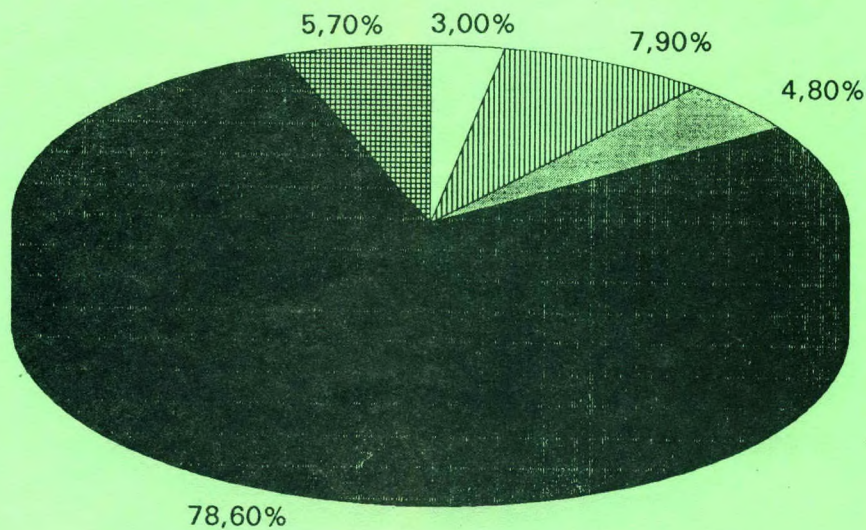
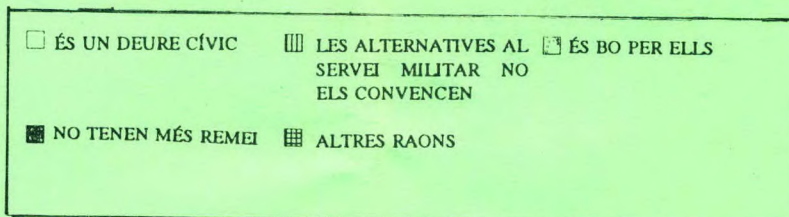
b) Les conductes: fer o no fer la mili?

Davant d'aquesta situació, s'elaboren diferents estratègies per eludir la prestació del servei militar.

Algunes d'aquestes estratègies les contempla la legislació vigent, com lliurar-se'n per malaltia o declarar-se objector i realitzar la Prestació Social Substitutòria (PSS). Altres són il·legals, com fer-se insumbisos (objectors que es neguen a realitzar la PSS) o no presentar-s'hi quan els criden (pròfugs).

L'altíssim percentatge de joves que s'han lliurat fins fa pocs anys per malaltia (23,9 % dels joves de més de 25 anys) induïx a pensar que aquesta categoria no recull únicament els joves que tenen problemes físics reals, sinó que aquesta xifra augmenta en la pràctica, com a conseqüència d'un intent per part de molts joves d'utilitzar aquesta via per evadir la prestació del servei militar.

RAONS PER LES QUALS ELS JOVES VAN REALITZAR EL SERVEI MILITAR

Així, per exemple, el 62 % dels joves que abans d'anar a la mili havien considerat la possibilitat de no fer-la, van pensar en al·legar malalties o altres circumstàncies. Aquesta era, fins fa poc, l'alternativa clarament majoritària dintre de les possibles conductes per evitar el compliment de la mili (més del 50% dels joves de més de 20 anys que no han fet la mili s'han lliurat per aquesta raó), però presentava el gran inconvenient de no dependre, en última instància, del propi interessat.

Avui dia, sembla que l'obertura d'una altra via legal (objecció de consciència amb PSS) i la pujada del moviment d'insubmisos fa que aflorin postures més decidides i autònomes que permeten lliurar-se del servei militar per voluntat pròpia.

Actualment, en el grup d'edat de 15 a 19 anys, el percentatge de joves que es declaren objectors de consciència arriba fins el 14,6 % del total, mentre que un 28,1 % és encara indecís (16,2 % estan decidits a no fer la mili, però no han escollit la seva alternativa i 11,9 % estan pensant si fan o no el servei militar). Tenint en compte aquesta situació, es pot considerar que l'objecció de consciència representa un percentatge molt significatiu del total de joves de Catalunya. Per valorar plenament aquest percentatge s'ha de tenir present que es tracta d'una opció que suposa per a l'individu un cost més alt que la submissió pura o simple a l'obligació militar, per la duració més gran del servei o l'enfrontament amb la legalitat vigent.

2.3. ELS VALORS QUE FOMENTA LA "MILI": UN ALTRE MÓN?

Una de les hipòtesis que es van formular és que el servei militar fomenta uns valors que són caducs en la societat actual, el que

podria explicar una part del rebuig del joves.

En aquest sentit es va construir una escala de valors relacionats amb:

- valors intrínsecs a la institució militar,
- valors relatius a la societat,
- valors de caràcter individual i
- valors que fan referència a les relacions entre companys,

perquè els joves valoressin si la mili continua fomentant aquests valors.

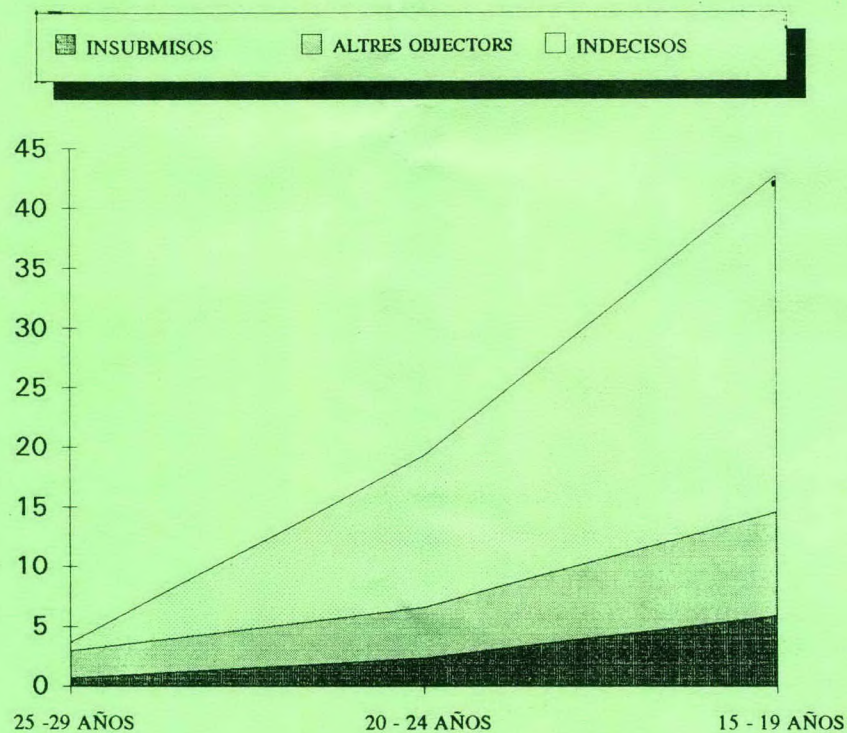
Amb referència als valors que estan relacionats amb la institució militar, els joves pensen que al servei militar es fomenta, en primer terme, la violència (76 %), així com l'autoritarisme (66 %), la jerarquitització (66 %) i l'obediència (60 %). Per un altre costat opinen que al servei militar no es fomenten els valors de patriotisme (66 %), ni el de lleialtat (62 %).

Referit al conjunt de valors relacionats amb la societat els joves consideren principalment que no es suscita la democràcia (83 %) i en segon terme que es fomenten valors masclistes (57 %).

Quant a l'opinió sobre valors o qualitats de caràcter personal, l'opinió dels joves és que el servei militar suscita domini d'un mateix (59 %) i nivell de responsabilitat (54 %). Ara bé, també pensen que es debiliten altres aspectes importants de la personalitat, com l'adquisició d'iniciativa (56 %) i d'esperit crític (54 %), i es promou una actitud generalitzada d'"escaqueig" (83 %) enfront de la situació que viuen.

En relació amb els valors que fan referència a les relacions entre companys, els joves pensen que durant el servei militar es cultiven el companyonia i la "camaraderia" (78 %), així com la solidaritat (64 %). No obstant això, també manifesten que la mili fomenta la soledat (69 %).

EVOLUCIÓ DE LES CONDUCTES DAVANT LA MILI PER GRUPS D'EDAT

En general els joves estan expressant un qüestionament dels valors propis de la institució militar, els quals serien en certa manera les raons que justifiquen la seva estructura i organització i, a la vegada, posen de relleu l'allunyament d'aquesta institució pel que fa a valors existents en la societat civil, com són la democràcia i la no violència.

A la mili et fas un home: final d'un mite?

Per altra banda, el fet que els joves no dubtin en al·legar malalties o defectes físics per tal de lliurar-se del servei militar, com també que manifestin obertament el seu rebuig a fer la mili i la preocupació i la por enfront d'aquesta obligació, són indicadors de canvi en relació amb els valors que configuren la masculinitat, el que es confirma amb el fet que solament un 17 % està d'acord amb l'afirmació: "la mili t'ajuda a fer-te un home", i que un 91

% estigui en contra que "la mili és una prova que et capacita com a home davant de les dones" i que més de la meitat manifesten que la mili promou el masculisme.

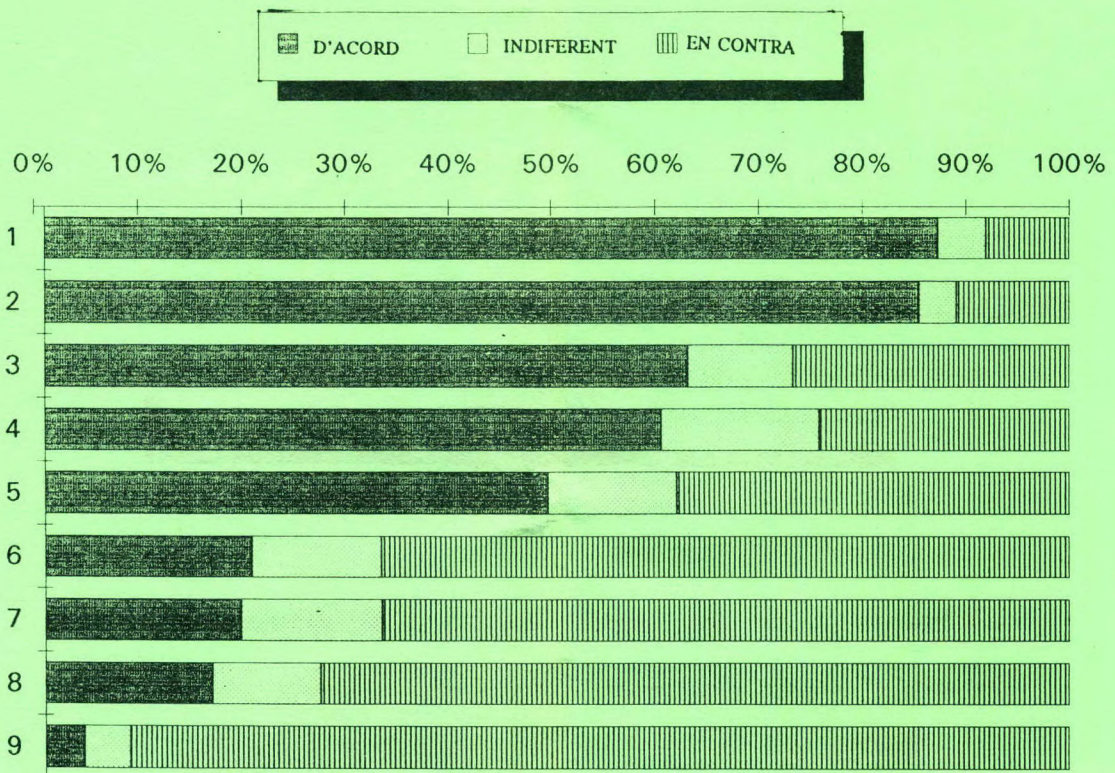
Aquesta feble adhesió al mite de la mili com a una via d'aprenentatge de la masculinitat posa de manifest la caducitat dels valors que vehicula la institució militar per als joves.

2.4. QUÈ ÉS LA MILI PER ALS JOVES? UNA EXPERIÈNCIA TRAUMÀTICA?

La "mili" per als joves que encara no s'han incorporat al servei és una futura experiència que no veuen exenta de certs aspectes que els produeixen preocupacions i pors.

Entre aquest grup de joves, el 72,1 % es mostra preocupat pel fet d'anar a la "mili". Els diferents aspectes que els preocupen són:

GRAU D'ACORD AMB LES SEGÜENTS AFIRMACIONS SOBRE EL SERVEI MILITAR

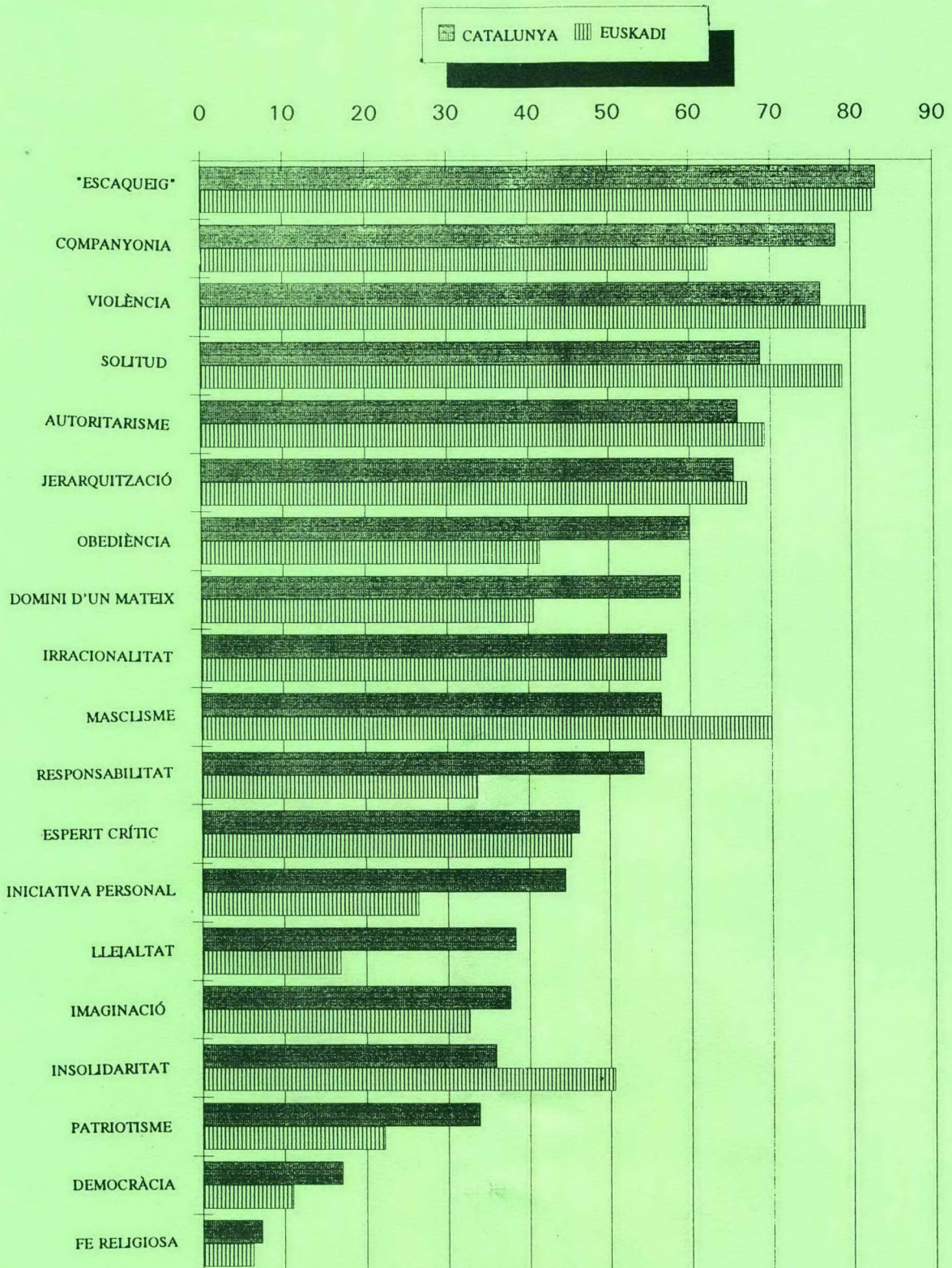

1. L'estat no té dret a robar-te un any de la teva vida.
2. La mili és una pèrdua de temps.
3. La mili és una interrupció que obliga a replantejar-te més seriosament el futur.
4. A la mili vius coses bones que recordes tota la vida.
5. A la mili perds la teva personalitat, t'aixafen.
6. La mili és una bona formació per a la vida adulta.
7. El dia que hi hagi guerra estaré content d'haver fet la mili.
8. La mili t'ajuda a fer-te un home.
9. La mili és una prova que et capacita com a home davant les dones.

VALORS O QUALITATSS QUE FOMENTA LA "MILI"

COMPARACIÓ ENTRE CATALUNYA I EUSKADI (*)

(*) Aquests resultats corresponen a l'enquesta que es va realitzar a Euskadi el mes d'octubre de 1989.

- Haver de sotmetre's al règim d'obediència militar 43,5 %
- Els accidents que poden provocar les armes ..... 24,7 %
- Els càstigs (arrestos) ..... 18,8 %
- Ser tractat com un número ..... 12,8 %

El 51,0 % dels joves que no han realitzat el servei diu també que té por. Els aspectes més destacats són:

- Les bromes o novatades dels companys ..... 59,1 %
- Perdre la xicota o els amics ..... 21,6 %
- L'allunyament de la família ..... 16,2 %
- No tenir el nivell físic que exigeixen ..... 4,0 %

Per a gran part dels joves que ja han complert el servei militar, la "mili" és una experiència viscuda de forma bastant traumàtica. Quant a la relació que la institució estableix amb els joves durant el servei militar, que es concreta amb el tracte i les formes de comandament que els reclutes han rebut per part dels superiors, han estat molt poc satisfactòries per a la majoria, ja que només una quarta part s'ha sentit sempre tractat com a una persona i més de la meitat s'han sentit humiliats en alguna ocasió.

Tracte que els joves han rebut al servei militar

	Sempre	Alguna vegada	Mai
Tractats com a persona	24,8 %	46,5 %	28,7 %
Tractats com a un número	54,8 %	30,9 %	14,3 %
S'han sentit humiliats	11,7 %	46,1 %	42,2 %

De la mateixa manera, les ordres només han estat sempre justes per a una tercera part dels joves, mai contradictòries només per a un 11 % i fins i tot sempre o alguna vegada vexatòries per al 70 %.

Formes de comandament

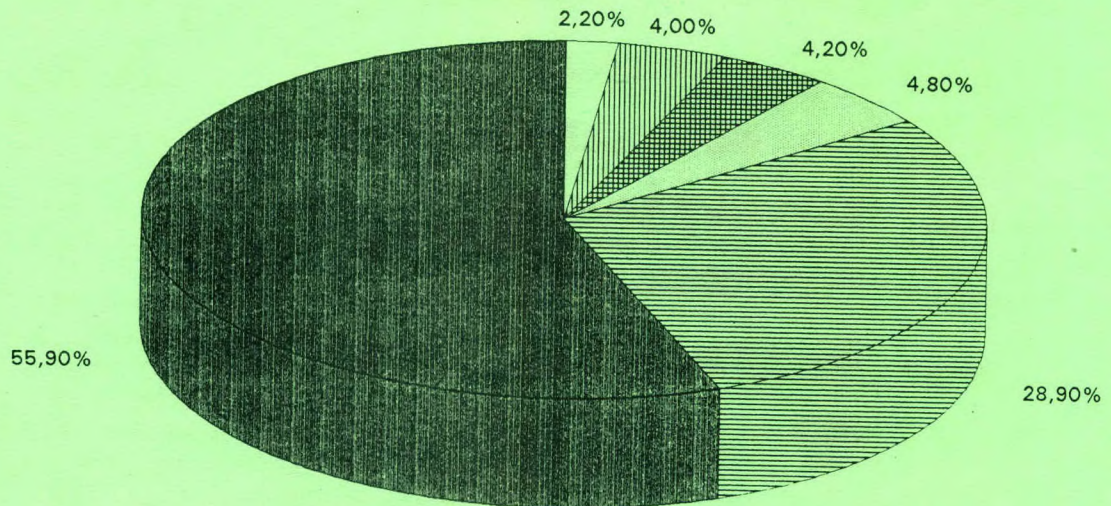
Les ordres són:

	Sempre	Alguna vegada	Mai
Justes	10,0 %	57,8 %	32,2 %
Contradictòries	32,66 %	56,5 %	10,9 %
Vexatòries	20,9 %	49,6 %	29,6 %

La realitat de la situació a què es veuen forçats, i que els desubica del seu entorn, a la vegada que els obliga a interrompre en molts casos els projectes més immediats, fa que els joves intentin passar el millor possible aquest període, tot adoptant formes d'evasió que els permetin suavitzar-lo. D'aquesta manera, els joves manifesten que a la "mili" es fomenta considerablement el consum d'alguns productes com l'alcohol i el cannabis, que produeixen aquests efectes d'evasió.

OPINIONS SOBRE COM HAURIA DE SER L'EXÈRCIT

- UN EXÈRCIT POPULAR, CADA HOME UN FUSELL
- UN EXÈRCIT CATALÀ
- IGUAL QUE ARA
- MÉS INTEGRAT EN EL SISTEMA DE DEFENSA DE BLOCS (OTAN, UEO)
- NO HAURIA D'EXISTIR
- EXÈRCIT PROFESSIONAL

Foment del consum durant el servei militar

	Molt	Poc	Gens
Alcohol	82,5 %	10,9 %	6,6 %
"Costo" Cannabis	72,6 %	13,0 %	14,3 %

A més de tot el que els suposa a nivell personal l'obligatorietat de la mili (tant als que l'han fet com als que no l'han fet encara), la meitat dels joves opina que el servei militar els anul·la com a persones, percepció que queda reflectida amb la valoració de l'afirmació "a la mili perds la teva personalitat, et xafen", que obté l'acord del 50 % dels enquestats.

En aquestes condicions, s'entén que el pas per la "mili" incrementi l'opinió desfavorable dels joves pel que fa a la institució militar. Fins i tot els joves que abans d'anar al servei militar es sentien indiferents enfront del fet militar, després de passar per l'experiència la seva consideració passa a ser desfavorable. Cal tenir en compte també que pocs del joves tenen a priori una opinió favorable d'aquesta institució.

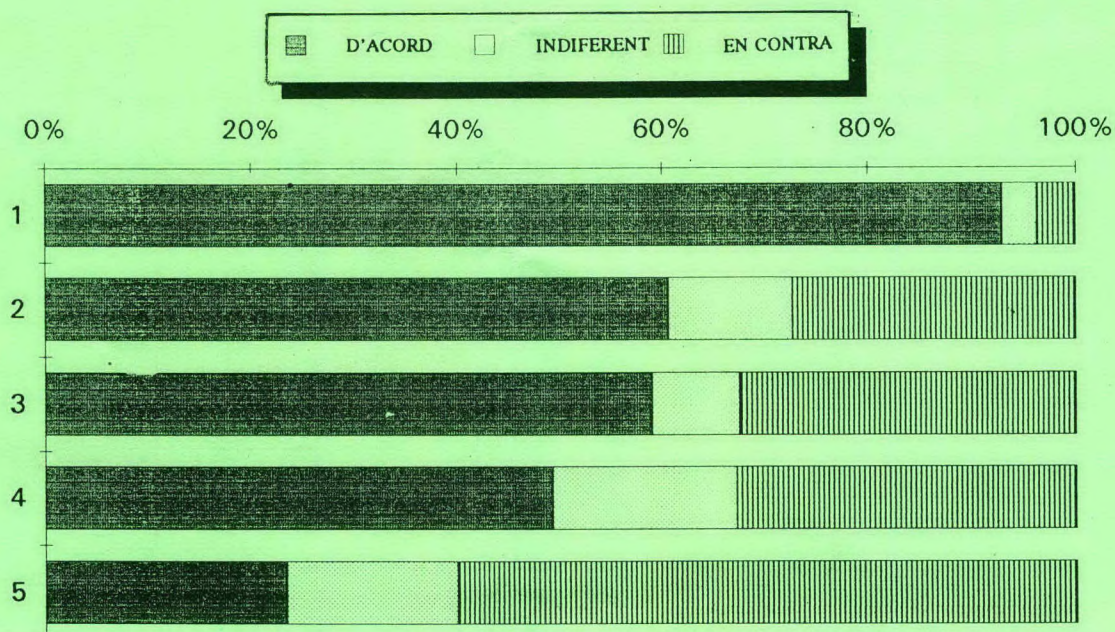
Opinions sobre el militarisme i l'exèrcit dels joves que han fet la "mili"

	Abans de fer la "mili"	Després de fer la "mili"
Bona	6,2 %	8,4 %
Indiferent	40,5 %	23,5 %
Dolenta	53,1 %	68,1 %

Per una altra banda, el 81,4 % dels joves que ja han complert el servei militar pensen que no tornarien a passar per aquesta experiència.

Això posa de relleu la radicalització de les opinions desfavorables dels joves enfront del fet militar a través de l'experiència directa del compliment del servei.

GRAU D'ACORD AMB LES SEGÜENTS AFIRMACIONS SOBRE L'EXÈRCIT

1. S'haurien de reduir els pressupostos militars i millorar els serveis socials.
2. L'exèrcit no serveix per defensar la pau, sinó que la posa en perill.
3. És necessari que hi hagi un exèrcit per defensar el país.
4. L'exèrcit és incontrolable i és un perill per la democràcia.
5. El servei militar assegura que l'exèrcit sigui de tothom.

2.5. FET NACIONAL, SERVEI MILITAR I EXÈRCIT: VOLEN ELS JOVES CATALANS UN EXÈRCIT CATALÀ?

A Catalunya, l'adhesió a l'exèrcit com a institució, com a tot el que es refereix als valors militars, no ha estat mai tan arrelada com en altres comunitats autònomes. Això explica que els que es consideren catalans es mostrin menys favorables de cara a l'actual servei militar, a l'exèrcit i als valors propis al militarisme que els que es senten espanyols en un context català. Ara bé, la qüestió seria: aquest sentiment nacionalista va acompanyat també d'unes opinions i postures contràries a qualsevol tipus de servei militar o d'exèrcit o, al contrari, es desitja catalanitzar aquesta institució? Dos fets són importants i cal posar-los de relleu. Per un cantó, no tots els joves que viuen a Catalunya se senten implicats pel sentiment nacional, ja que prop del 10 % dels joves han manifestat que són "indiferents" respecte a aquesta problemàtica. Per un altre, aquest posicionament, en un moment en què el fet nacional té molta actualitat, es podria assimilar a una despreocupació o desinterès per les qüestions polítiques, en canvi, això no es confirma pel que fa a les seves opinions o postures referides al servei militar i al militarisme, ja que aquest grup és el que manifesta les opinions i postures més radicals en aquest aspecte, sobretot si es comparen amb les dels joves que se senten "espanyols".

Quadre 1

Opinions sobre la mili: Com creus que hauria de ser la mili?

	% Indiferents	% Catalans	% Espanyols
Obligatòria	1,9	2,4	6,9
Voluntària	59,3	73,2	78,8
No hauria d'existir	38,9	24,4	14,3

Així mateix, són els que tenen una visió més negativa del període de la "mili", com es pot veure en el quadre 2.

Quadre 2

	% Indiferents	% Catalans	% Espanyols
La mili és una pèrdua de temps	92,6	88,6	81,4
L'estat no té dret a robar-te un any de la teva vida	92,6	89,7	81,4

Aquestes opinions també es tradueixen en unes postures de rebuig respecte al compliment del servei militar, ja que entre els que ja han fet la mili, els que se senten "espanyols" són els que menys es van plantejar la possibilitat de no fer el servei militar (36 %) mentre que més de la meitat dels "catalans" i dels "indiferents" van pensar en aquesta opció. Així mateix, els "espanyols" són els que menys declaren que no volen fer el servei militar i, d'aquesta categoria, són també aquells els que menys han optat per l'objecció de consciència.

Quadre 3

	% Indiferents	% Catalans	% Espanyols
No faran el servei militar i es declararan objectors	75	46,7	20

Finalment aquestes postures també es confirmen en relació amb el desig de tornar a fer la mili; així, mentre la totalitat del grup "indiferent" no tornaria a fer la mili, només s'expressen en aquest sentit el 84 % dels "catalans" i el 68 % del "espanyols".

En resum, si bé els que es senten catalans expressen un rebuig al servei militar, aquest encara és més fort entre el petit grup de joves que no se senten implicats per la problemàtica nacionalista. Ara bé, aquest rebuig al servei militar no és només una postura individual respecte a un fet que té repercussions negatives en la vida personal (més dificultats per trobar feina mentre no s'ha complert el servei militar, impossibilitat d'estudiar, per als accidents i a les novatades, etc.) sinó que va acompanyat d'una visió negativa de l'exèrcit, el que configura, a la vegada, diferents opcions polítiques.

Pel que fa a les postures favorables a determinades proposicions relatives a l'exèrcit, els que es senten "espanyols" són els que manifesten una confiança més gran en el paper de l'exèrcit i també són els que estan més d'acord en què "cal un exèrcit per defensar un país", mentre que els "catalans" són els que menys conformitat manifesten en aquesta afirmació. Aquestes diferències també es fan paleses respecte a les opinions sobre com hauria de ser l'exèrcit.

Quadre 4

Com penses que hauria de ser l'exèrcit?

	% Indiferents	% Catalans	% Espanyols
Un exèrcit popular	3,8	1,8	2,2
Un exèrcit català	1,9	6,6	0,5
Un exèrcit professional	46,3	50,1	68,1
No hauria d'existir	46,3	32,2	17,8
Més integrat en el sistema de blocs	1,9	5,4	4,9
Igual que ara		3,9	6,5

Com es pot observar, el grup d'indiferents, junt amb els "catalans" són els que més es posicionen contra l'existència de qualsevol exèrcit i els que més perceben l'exèrcit com a un perill per a la pau i per a la democràcia.

El conjunt de les dades que es presenten posen de manifest que els "espanyols" defensen valors més tradicionals i expressen opinions més favorables de cara a la situació actual de la mili i de l'exèrcit, mentre que els "catalans" es manifesten més oposats a

l'existència de qualsevol tipus de servei militar, així com més sensibles als valors negatius que fomenta la mili i de l'exèrcit. Això explica l'escassa adhesió en favor d'un exèrcit català (2). Tanmateix, les posicions dels "espanyols" són molt probablement més extremes que les que resultarien en altres comunitats autònomes on el fet nacional és menys important.

Ara bé, cal dir també que una gran part de tots dos grups ("catalans" i "espanyols") el que desitgen és allunyar de la seva vida quotidiana el servei militar i l'exèrcit i és per això que es pronuncien a favor de la mili voluntària i de l'exèrcit professional, perquè ambdues propostes permeten no participar-hi.

2.6. EL COST SOCIAL DE LA MILI

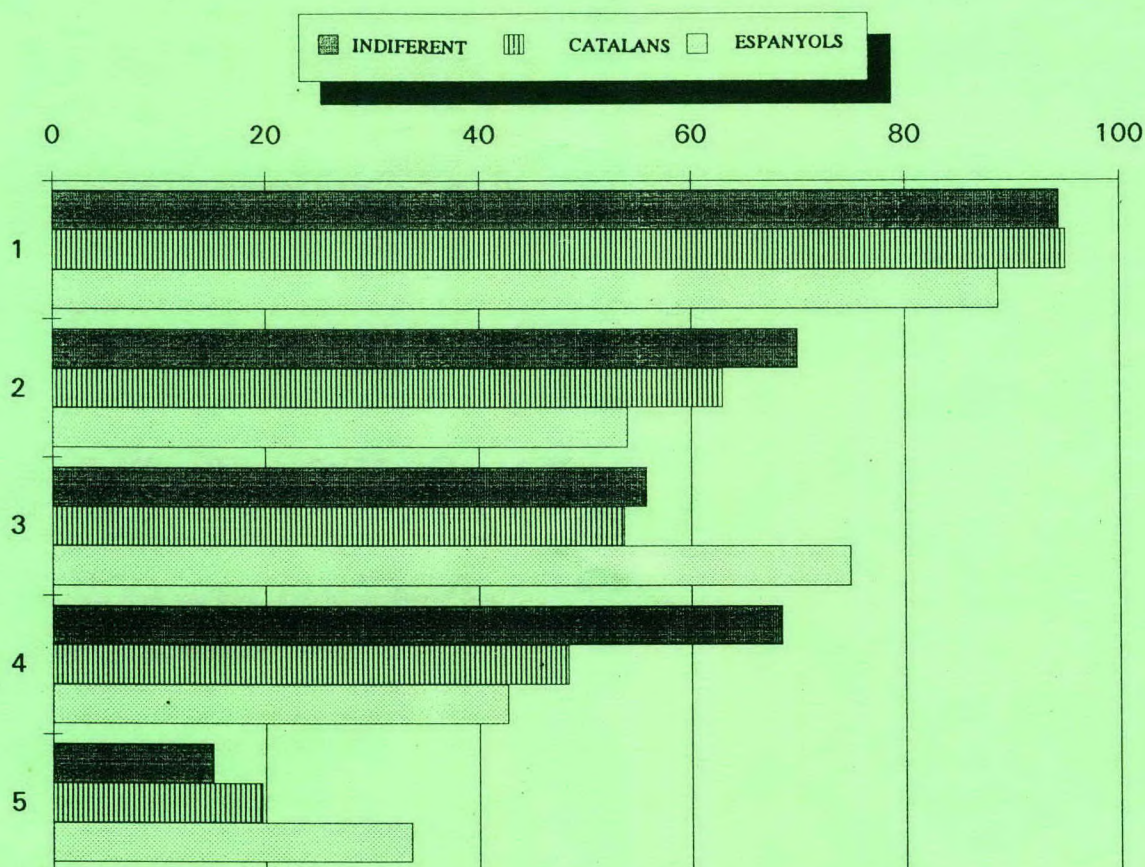
El servei militar interromp la vida dels joves en un moment en què s'incorporen a la vida adulta, com és quan acaben els estudis o s'introdueixen en el món del treball. Els enquestats valoren negativament la repercussió del servei militar en els diferents àmbits de la seva vida i són particularment sensibles a l'efecte negatiu sobre:

- els estudis (85,7 %)
- el treball (85,2 %) i
- les relacions de parella (81,3 % dels enquestats).

Això suposa, sens dubte, un cost personal i social important, encara que difícilment quantificable.

A més, les entrevistes realitzades paral·lelament a l'enquesta mostren que, a nivell estrictament econòmic, la mili és un període

GRAU D'ACORD AMB LES SEGÜENTS AFIRMACIONS SOBRE L'EXÈRCIT

1. S'haurien de reduir els pressupostos militars i millorar els serveis socials.
2. L'exèrcit no serveix per defensar la pau, sinó que la posa en perill.
3. És necessari que hi hagi un exèrcit per defensar el país.
4. L'exèrcit és incontrolable i és un perill per la democràcia.
5. El servei militar assegura que l'exèrcit sigui de tothom.

en el qual "a més de no guanyar diners, en gastes". Com que es troben lluny del seu medi habitual, i per les característiques de la situació en què viuen, que fomenta certs tipus de consum, els joves tendeixen a tenir una sèrie de despeses extraordinàries (viatges, menjars, sortides, etc.).

Les despeses derivades d'aquest període han de ser cobertes amb els estalvis dels joves, o corren a compte de la família, que ha de suportar també el cost de la reincorporació dels joves a la vida civil durant el temps en què no aconsegueixen inserir-se (o reinserir-se) en el mercat de treball.

Finalment, el cost de la mili també es té de considerar a nivell global, en relació amb les altres despeses de l'estat. Pel que fa a aquest darrer aspecte, cal assenyalar que la quasi totalitat dels enquestats (93 %) té consciència de la importància de les despeses militars i considera que es tindrien de reduir per poder millorar els serveis socials.

2.7. L'OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA: UNA ALTERNATIVA QUE GUANYA TERRENY?

L'objecció de consciència és una alternativa ben coneguda per als joves. El 85,5 % coneix aquests moviments i només el 14,5 % no n'ha sentit parlar.

No obstant això, fer-se objector, per als joves, comporta inconvenients, com l'haver de fer la prestació social substitutòria amb una duració més llarga que el servei militar, a la qual no saben quan s'hauran d'incorporar ni on hauran de complir uns serveis que no estan ben definits. A més, per als joves que es fan insubmisos i posen en qüestió l'obligatorietat d'aquest servei, l'objecció de consciència comporta problemes amb la legalitat vigent que, en alguns casos, arriben fins a l'empresonament.

Malgrat les dificultats i desavantatges que comporta l'objecció, el nombre de joves que opten per aquesta alternativa creix en cada generació, tot i que cal tenir en compte que dins del grup de 15 a 19 anys els més joves encara no estan en caixa i estan parlant d'opinions.

% D'objectors i indecisos sobre el total de joves de cada grup d'edat (*)

	Objectors declarats	Indecisos
+ de 24 anys	3,0 %	0,7 %
de 20 a 24 anys	6,6 %	12,7 %
de 15 a 19 anys	14,6 %	28,1 %

(*) S'exclouen els lliurats per excident de lleva o malaltia.

L'objecció de consciència s'incrementa molt ràpidament, entre els joves que actualment estan definint la seva posició respecte al servei militar. Entre aquests joves, la taxa d'objecció declarada parteix del 14,6 %, però cal tenir en compte l'ampli percentatge de joves que encara no l'han definit en el mateix grup d'edat (28,1 %). És previsible que entre els joves que ja han decidit no fer el servei militar, però encara no s'han decantat per cap alternativa en concret, alguns es decideixin per l'objecció de consciència, com també ho facin molt probablement alguns dels que actualment dubten si fer la mili o no fer-la.

Dins del moviment d'objecció, l'alternativa més radical té un creixement superior a la taxa general d'objecció declarada. La taxa d'insubmisos supera el 40 % en el grup d'edat més jove.

	% d'objectors	% insubmisos dins del total d'objectors
+ de 24 anys	3,0	25
de 20 a 24 anys	6,6	36,4
de 15 a 19 anys	14,6	40,7

2.8. PROPOSTES ALTERNATIVES SOBRE LA MILI I L'EXÈRCIT: REFORMAR O SUPRIMIR?

a) La "mili"

El 96,3 % dels joves està en contra de la obligatorietat del servei militar. És a dir, que pràcticament la totalitat està contra el reclutament forçós que és la base d'aquest servei en l'actualitat. És important assenyalar la uniformització de les respostes enfront d'un fet que els afecta a tots. No apareixen diferències significatives en el posicionament dels joves contra la obligatorietat de la prestació del servei militar. En considerar la seva situació actual respecte a aquesta prestació, tant els que ja han fet la mili (96,5 %) com els que ja han decidit que la faran (93,2 %) i els que no la volen fer (100 %) manifesten el mateix rebuig. El mateix passa en considerar l'edat, el nivell d'estudis o l'adscripció nacional (catalans 97,6 %, espanyols 93,1 %, indiferents 98,2 %).

El 73,2 % opina que la prestació del servei militar hauria de ser voluntària, és a dir, que el servei el faci qui el vulgui fer.

El 23,1 % va més enllà i pensa que el servei militar no hauria d'existir.

Només el 3,7 % creu que la mili hauria de ser obligatòria com és ara.

b) L'exèrcit

Un 56 % dels joves opta per un model d'exèrcit professional. Els joves pensen que és millor per a ells no veure's implicats amb aquesta institució i l'opció per aquest model d'exèrcit compleix perfectament aquesta condició de mantenir-los allunyats de la prestació a què socialment, avui per avui, es veuen obligats a mantenir.

Cal pensar que aquesta opció atreu els joves pel fet que aquest model d'exèrcit ha estat i està present en el debat actual al respecte, fent-se ressò del mateix pel fet que resol, a curt termini, el problema de la gran majoria de joves que no voldrien anar a la mili. (Sobretot tenint en compte els aconteixements recents encara en la memòria col·lectiva de la participació del país en l'últim conflicte bèl·lic).

En segon terme, els joves opten per negar l'existència de l'exèrcit (29 %), opció molt més radical que dona un pas més enllà de la postura anterior i qüestiona el paper d'aquesta institució dintre de la societat.

Així mateix, aquesta opció adquireix encara més relleu si tenim en compte que els joves no han optat per cap més dels models proposats (més integrat en blocs de defensa, exèrcit català, com ara, exèrcit popular, etc.).

Tot i confirmant els resultats anteriors, cal assenyalar que el 60 % aproximadament dels joves considera que "cal que hi hagi un exèrcit per defensar el país". Aquest percentatge pot semblar contradictori amb la visió negativa que tenen de l'exèrcit, com un perill per a la pau i la democràcia.

Això es deu al fet que les posicions dels joves respecte a l'exèrcit varien en funció dels diferents aspectes associats al mateix, és a dir, que segons es posi de relleu el caràcter defensiu, o se'l relacioni amb les despeses econòmiques, o amb el seu paper relacionat amb la pau o la democràcia o amb el model que implica la obligatorietat de la prestació, es posicionen de forma diferent.

Finalment, i com a element de proposta relatiu a l'exèrcit, cal recordar que la gran part dels joves (93 %) és partidària d'una reducció de les despeses militars.

El 96,3% de los catalanes en edad de quintas, contra la leva obligatoria

¡LA NUESTRA ES UNA DEMOCRACIA CURIOSA!... ¡UN 96,3% DE GENTE OBLIGADA A HACER UNA COSA, SE NUESTRA EN CONTRA DE HACERLA... PERO LE OBLIGAN A HACERLA!

Marcador simultáneo

EL PERIÓDICO 6/11/91

Estudi sociològic sobre la joventut de Catalunya i el servei militar, realitzat per CEDIS, Centre d'estudis dona i societat. CEDIS és un centre d'estudis i investigació aplicada especialitzat en l'estudi de les relacions socials home/dona en l'àmbit laboral, educatiu, cultural i dels canvis socials de comportament per sexes en la societat actual.

Ha realitzat estudis i enquestes per encàrrec de l'UNESCO, del Centre Europeu de Coordinació per a la investigació i la documentació en ciències socials (VIENNA CENTRE), del Instituto de la Mujer, de diversos ajuntament catalans i d'altres institucions públiques.

LLIBRES

"NON VIOLENT STRUGGLE AND SOCIAL DEFENCE". Brian Martin i altres. Publicat per War Resisters' International.

La ventatge de tenir coneguts fidels a totes les jornades i trobades, preferiblement internacionals, que al llarg de l'any es van succeint és que, ocasionalment, es presenten amb un "detallet" com el que ara ens ocupa.

L'any 1990, del 3 al 7 d'abril a Bradford, Yorkshire, Anglaterra hi va haver unes Jornades sota el nom de "Lluites no violentes i defensa social". Com podeu suposar no va faltar la nostra representació, que per aquestes propostes sempre hi ha gent disposada. Enguany, a la Triennial de la WRI (Internacional de Resistents a la Guerra) es presentava el llibre amb les ponències de les Jornades i amb un apartat dedicat a la Defensa Social. No fa falta dir que es repetia l'assistència en nom nostre i que, afortunadament, es va tenir el bon criteri de procurar material divers, incloent el llibre que ens ocupa.

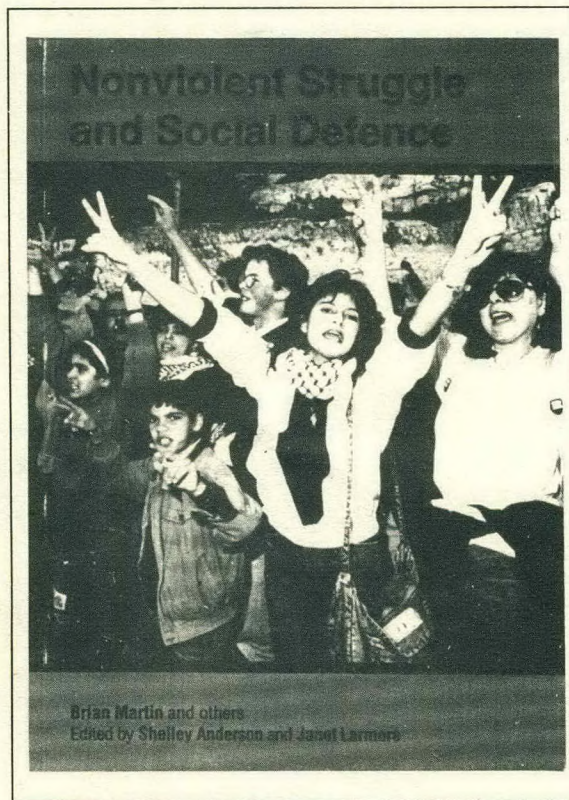
El volum es divideix en tres parts. La primera, "Defensa Social i Estat", amb les ponències que presentaren Petra Kelly dels Verds Alemanys; de Jean-Marie Muller del Moviment per una Alternativa No violenta francès i Gene Sharp, president de la Institució Albert Einstein de Boston (EUA). Aquesta podríem dir que és la part teòrica del llibre a on s'analitzen les possibilitats polítiques de la Defensa Social. Per cert, no em demaneu que intenti explicar-vos el perquè de l'ús de l'expressió Defensa Social davant d'altres opcions. Brian Martin s'en surt perfectament a la tercera part del llibre...

El segon tros "Casos estudiats de poder popular" (de l'original anglès) recull els diversos informes presentats d'arreu del món: Iugoslàvia (del que publiquem la traducció), Filipines, Palestina, Txecolovàquia, Índia, Xina, Xile, Polònia, Illes Fiji, Centre Amèrica i Sud Àfrica.

Finalment, "Defensa Social: arguments i accions" de Brian Martin de la Universitat de Wollongong, Austràlia. Al llarg de seixanta pàgines del llibre (en té 140) fa un plantejament original per introduir-se en el concepte de Defensa Social. Conscient, segons ell afirma, que existeixen "estudis acadèmics superbs i nombrosos arguments que es poden

trobar en un ampli ventall de llibres i articles" ens presenta una fórmula diferent. Partint de possibles preguntes en discussions o converses eventuals ell ofereix diverses respostes que, depenent de la circumstància, poden servir d'argument. Que podien fer els no-violents contra els Nazis?; o contra la crisi del Golf?; o davant de cops d'estat, invasions o per fer caure governs repressius?; O allò típic, que faries davant la violació de la teva mare o dona?. Finalment Brian Martin acaba la seva part amb exemples històrics extrets dels cinc continents.

Bé, no esperereu que fem una reproducció sencera de l'obra. Si el voleu aconseguir el podeu demanar a War Resisters' International, 55 Dawes Street, London SE17 1EL. El preu, 5 lliures angleses. Com alternativa les fotocòpies, de les que tan justament es queixen els editors. Però,

en fi... Demaneu-les a MOC Alt Empordà. Apartat 337. 17600 Figueres. El preu: el que disposi la copisteria.

"IUGOSLÀVIA: EL PASSAT I EL FUTUR", per Marko Hren.

Marko Hren va estar actiu en el Grup de Treball per la Pau de Ljubjana al llarg dels anys vuitant i ha estat implicat darrerament en la creació del Centre de

Cultura de la Pau i Noviolència i d'un Institut per a la Recerca per la Pau. És membre del Consell del WRI i va iniciar la Campanya per una Eslovènia sense exèrcit.

La història de Iugoslàvia comença després de la Segona Guerra Mundial. L'exèrcit es va establir durant la guerra. Era un exèrcit revolucionari gairebé exclusivament relacionat amb el Partit Comunista i el sistema polític. Teniem una Santíssima Trinitat d'Exèrcit, Partit i Sistema Polític. Aquests tres elements estan relacionats de ben aprop: comunistes a l'exèrcit, generals al govern, etcètera. El cap de les tres unitats, -un general, president i ideòleg tot en u- era Tito.

Tenim una estructura jeràrquica i per tant bons motius per la militarització del sistema polític i també de la vida social, de l'educació o dels mitjans de comunicació, etc. El 1949-50, Tito va donar un "no" històric a Stalin, que va significar aconseguir el poder per un parell de dècades i Iugoslàvia va començar a redefinir el seu camí cap al socialisme i per tant distingint-se dels altres països de l'Est. Els líders polítics de Iugoslàvia van intentar un sistema d'autogestió i, juntament amb Tito, el concepte de defensa que és anomenat literalment "protecció i defensa civil general de la gent". Va ser abreujat com a SLONDS i introduït en tots els aspectes de la vida de Iugoslàvia. Cada fàbrica tenia una unitat d'SLONDS, cada comunitat, organització esportiva, grup cultural, ... a tot arreu. Els rols del joc eren el mateix, així com els comitès eren el mateix. A dintre del partit comunista, a dintre dels cossos de decisió, cada estructura tenia un comitè d'SLONDS.

Aquest concepte, com l'autogestió, va ser generalment introduït al mateix temps arreu del país. Iugoslàvia és un país multi-estatal, que té sis Estats dins la Federació. Tenim un acudit que diu que Iugoslàvia té 7 veïns, 6 repúbliques, 5 llengües, 4 nacions, 3 religions, 2 alfabetos i 1 partit!. Les nostres religions van de l'Islam a l'Ortodoxa; els nostres veïns de l'OTAN, als neutrals i als del Pacte de Varsòvia (1). És una rica varietat. Hem après que un sol model no pot ser aplicat a un tan ampli i variat ventall. Això explica perquè l'autogestió i aquest concepte de defensa han fracassat.

Un altre problema amb aquest concepte fou que va ser implantat des de dalt i estrictament dintre del suport de l'Estat-Partit. Estava completament burocratitzada, amb centenars i centenars d'oficines. Podeu imaginar que a cada fàbrica tenia la seva oficina!

Aquests oficials de l'SLONDS no feien res, per descomptat, excepte passar burocràcia. Estava totalment allunyat de la societat. La gent no s'hi podia identificar.

El tercer problema era el pitjor: hi havia jerarquia, ordre i disciplina -tots els valors de l'Estat. Aquests comitès eren utilitzats com un mecanisme de control de moltes formes: una manera d'aconseguir informació de la gent; una manera de controlar-los; d'intervenir en les seves vides si era necessari. Finalment i com a conseqüència, les SLONDS tenien un rol en la militarització total de la societat.

Mesos enrera Iugoslàvia va estar d'acord en abolir tots els comitès SLONDS. Aquests comitès han estat dissolts, ara ja morts. El concepte total de defensa haurà de ser replantejat. Iugoslàvia s'està esquarterant i el partit comunista ha estat dissolt. La definició exacte que tenien Tito i d'altres era la d'una combinació complementària del poble que, juntament amb l'exèrcit, defensaven l'Estat.

Més que emprar el mot complementari, hauriem d'acceptar la

realitat que aquests dos conceptes existeixen paral·lelament cada un. A vegades poden cooperar, però també es poden excloure.

Vull parlar ara sobre dos paràmetres que jo crec que s'exclouen.

La lògica militar està definida pels següents paràmetres. És basat en l'Estat. La defensa militar es centra en les fronteres com a rellevants. És quelcom que pressuposa, i fins i tot exigeix, una societat obedient i, per tant, requereix centralització. Això implica subordinació, el que també comporta una policia punitiva. És un paràmetre bàsic, doncs, un ordre jeràrquic.

Per altra banda, quan tractem de definir les qualitats del poder popular, del que és la defensa social, trobem la seva base comunitària i la societat civil, basada en la gent. La societat civil, per definició, no reconeix les fronteres dels Estats. L'Estat ha de voler emprar el poder militar com a concepte de defensa, però el poder civil no. Aquí assumim una societat civil on hi ha individualitats, amb un ventall de diferències, on el pluralisme és viu.

En el cas de Iugoslàvia, el concepte de defensa general del poble no pot ser introduïda de la mateixa manera a Kosova, on viuen grups rurals patriarcals albanesos; que a Sèrvia, un poble de pastors; o a la ciutat de Ljubljana.

Aquí tenim dos conceptes -el concepte militar de separació i confrontació, i el concepte de defensa social de cooperació i comunicació. Aquestes qualitats i paràmetres són molt diferents. Veiem que un està morint poc a poc, l'altre esperant que guanyi vida i pugui ser implantat amb força i paciència.

Penso que tenim ara a Eslovènia una bona oportunitat per a abolir l'exèrcit. És un país petit, relativament homogeni i on podem arribar al consens en alguns qüestions. Quan Eslovènia sigui independent, ha de ser capaç de decidir es seu propi concepte de defensa. En la meua opinió, introduir a Eslovènia un exèrcit propi seria extremadament provocatiu i donaria excusa per a una guerra nacionalista.

Amb els meus companys proposem que Eslovènia, com a petit nou Estat, ha de desenvolupar una nova política de defensa. Un concepte alternativa de seguretat basat en la pdu política i incorporant la defensa social. Volem ajudar a decidir en quins paràmetres hem de començar a pensar. Eslovènia té ara dues opcions: desmilitaritzar-se o tenir el seu propi exèrcit.

(1) Hem de tenir present que aquesta ponència s'exposà abans de l'autodissolució del Pacte de Varsòvia.

Traducció: Mireia Mata.
Comentari llibre: Gustinet.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

nom i cognoms: _____
 adreça _____ població _____
 codi postal _____ comarca _____ tfn: _____

Se subscriu a la revista MOCADOR per un període d'UN ANY, prorrogable si no hi ha ordre en contra, i un import de 1.000 pessetes (4 números) a pagar mitjançant domiciliació bancària.

Distingits senyors:

Banc/Caixa.....Agència.....Població.....

Compte/Llibreta-núm.....

Banc/Caixa domiciliat al carrer.....núm.....de.....

Jo (Nom i cognoms).....

domiciliat al c/pç.....núm.....de.....

autoritzo el pagament dels rebuts que al meu nom presentarà el SIOC - Casal de la Pau.

....., a.....de.....de 19.....

(Signatura)

ASSEMBLEA UNITÀRIA PER L'AUTODETERMINACIÓ

El proper 7 de novembre es va celebrar un sopar-acte polític organitzat per l'Assemblea Unitària per l'Autodeterminació (AUA) en commemoració del XXè aniversari de l'Assemblea de Catalunya. En el transcurs de l'acte es va llegir una adhesió de l'insubmís Josep Maria Moragriega. El 17 hi hagué la primera *conferència de signants del Manifest Cap a una Assemblea Unitària per l'Autodeterminació* (reproduït al MOCADOR 17) i pel proper dia 6 de desembre s'han organitzat diferents actes contra la constitució.

LA REDUCCIÓ DELS PRESSUPOSTOS DE GUERRA ARRIBA A ESPANYA

El Ministeri de la Guerra del govern espanyol està estudiant reduir la compra d'avions EFA (Avió de combat europeu): inicialment es preveia encarregar 108 avions i ara s'estan plantejant encarregar-ne només 72. De tota manera no cal patir per la seguretat del país ja que els avions Mirage i F-18 (entre d'altres) encara permeten aniquilar uns quants centenars de milers de persones. De tota manera, si els avions s'arriben a fabricar i a comprar, els ciutadans de l'Estat només pagarien uns 325.000.000.000 de pessetes. Calculeu el que ens tocaria pagar per cap i després imagineu el que es podria fer amb aquesta quantitat.

ACTE CONTRA LA GUERRA A CROÀCIA

El proper 8 de novembre Jean de Vandelaer de la IRG - Bèlgica passà per Barcelona i participar en una taula rodona sobre la guerra entre l'exèrcit serbi i Croàcia al Casal de la Pau de Barcelona. L'acte fou organitzat per la Internacional de Resistents a la Guerra (IRG-Catalunya). Si bé no es feu gaire propagande de l'acte, la nombrosa assistència de gent pal·lesà la inquietud que aquesta guerra està provocant entre els antimilitaristes barcelonins.

JESÚS INSPIRA LA NOSTRA OBJECCIÓ DE CONSCIÈNCIA

Sota aquest lema el Secretariat Cristià per l'Objecció de Consciència de Justícia i Pau organitzà una trobada d'objectors al Casal Borja de Sant Cugat el proper 17 de novembre. Amb aquesta trobada, el Secretariat ja ha organitzat sis trobades. Els problemes legals que comporta la insubmissió sembla que no influeixen en la línia d'acció d'aquest Secretariat, seguint l'exemple de Jesucrist.

APRÈN A JUGAR, APRÈN A VIURE

Aquest Nadal ha començat una campanya, organitzada per diferents col·lectius d'educadors per la Pau, que sota el lema *Aprèn a jugar, aprèn a viure*, pretén incidir en els hàbits de joc dels infants, promovent jocs no-bèl·lics, cooperatius, no-competitius, etc. En el proper MOCADOR 19 us informarem una mica més d'aquesta campanya.

PAU SENSE TREVA

El Col·lectiu per la Pau de Sants (Barcelona), amb la col·laboració de les escoles del barri, organitza pel proper gener les jornades anuals *Pau sense treva* a les Cotxeres de Sants. *Pau sense treva* és un espai de trobada pels infants en el que, a diferència del Saló de l'Infància i la Juventut, no hi ha interessos econòmics ni polítics. Hi trobareu jocs cooperatius i tallers que potencien la solidaritat i la convivència. L'horari és de 10 a 14 h. i de 17 a 20 h. dels dies 2 a 4 i de 10 a 14 h. el dia 5 de gener.

FIRA PACIFISTA A L'ESPANYA INDUSTRIAL

El proper 22 de desembre diferents col·lectius alternatius, pacifistes, d'educació per la pau, antimilitaristes, etc. muntaran una fira on s'exposaran les activitats que desenvolupen i els materials que editen. La fira es farà a l'Espanya Industrial, al barri de Sants de Barcelona d'onze a dues del matí.

PRESENTACIÓ D'INSUBMISOS

La primera setmana d'octubre, uns dies abans del sorteig de la *LOTO CAQUI*, hi hagué la darrera presentació d'Insubmisos de l'any 1991. La darrera davant la jurisdicció militar. A Barcelona foren 18 i com és costum el jutge militar no els volgué rebre. Aquesta vegada també hi hagué una presentació de tres insubmisos a Palma de Mallorca. Amb aquests ja són més de 2800 els insubmisos que lluiten per l'abolició de la mili. Per altra banda continuen els empresonaments arbitraris i *preventius*. Es preveu que a partir de gener amb l'entrada en vigor de la nova llei del servei militar, i el pas a la jurisdicció civil de les causes d'insubmissió a la mili, s'entri en una nova etapa de l'estratègia d'insubmissió. Continuarem cridant allò d'*objectors al carrer, militars a l'atur*

SORTEIG DE LA LOTO CAQUI I ESTUDI SOCIOLÒGIC

Coincidint amb les dates del sorteig més odiat de l'any es feu públic l'estudi sociològic *La juventut de Catalunya i el Servei Militar*. Tots els diaris del país es feren ressò de la notícia, sobretot *El Periódico de Catalunya* que li dedicà una pàgina sencera. I és que l'antimilitarisme dels catalans és notícia.

EL MIRALL

En el programa el Mirall del circuit català de TVE del dia 15 de novembre tingué lloc un debat amb el títol *La nova mili*. Els convidats foren escollits ignorant les opinions que respecte el Servei Militar tenen els joves de Catalunya: Tres militaristes de pro, el general López de Sepúlveda, el Coronel Moro Muñoz del centre de reclutament del Barcelona i el diputat del PSOE (aquell partit que empresona objectors) Jordi Marsal contra un portaveu del Moviment d'Objecció de Consciència (MOC), Jordi Muñoz i M. Carme Alemany, una de les autores de l'estudi sociològic que reproduïm a les pàgines centrals. Malgrat tot es constatà allò de *amb raó, insubmissió*.

Collection Number: AG1977

END CONSCRIPTION CAMPAIGN (ECC)

PUBLISHER:

Publisher:- Historical Papers Research Archive

Location:- Johannesburg

©2013

LEGAL NOTICES:

Copyright Notice: All materials on the Historical Papers website are protected by South African copyright law and may not be reproduced, distributed, transmitted, displayed, or otherwise published in any format, without the prior written permission of the copyright owner.

Disclaimer and Terms of Use: Provided that you maintain all copyright and other notices contained therein, you may download material (one machine readable copy and one print copy per page) for your personal and/or educational non-commercial use only.

People using these records relating to the archives of Historical Papers, The Library, University of the Witwatersrand, Johannesburg, are reminded that such records sometimes contain material which is uncorroborated, inaccurate, distorted or untrue. While these digital records are true facsimiles of paper documents and the information contained herein is obtained from sources believed to be accurate and reliable, Historical Papers, University of the Witwatersrand has not independently verified their content. Consequently, the University is not responsible for any errors or omissions and excludes any and all liability for any errors in or omissions from the information on the website or any related information on third party websites accessible from this website.

This document is part of a collection held at the Historical Papers Research Archive at The University of the Witwatersrand, Johannesburg, South Africa.